

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum 20 december 2018

Nämndens internbudget 2019, Dnr 00265/2018

Förutsättningar

Barn- och utbildningsnämnden har för budgetåret tilldelats en budgetram på 3 453,9 mnkr. Tilldelningen utgår ifrån Kommunstyrelsens inriktningsbeslut avseende Mål och ekonomi 2019, som fattades i februari. Mindre justeringar har därefter skett vid Kommunfullmäktiges sammanträde i november. Utgångspunkten är Barn- och utbildningsnämndens ursprungliga nettobudget för 2018 på 3 245,4 mnkr. Förändringen mellan åren består av följande poster:

- Uppräkning med 0,95%, totalt 31,6 mnkr
- Demografisk anpassning (ökat antal barn och elever) 99,9 mnkr
- Generella statsbidrag inom skolans område, 12,2 mnkr (varav 9 mnkr erhöles som en intäkt under föregående år)
- Generell förstärkning, 8,5 mnkr
- Tekniska justeringar avseende sociala avgifter samt Idea, Stadsdelsutveckling och Arbetsförberedande insatser 15,7 mnkr

Till detta kommer ett säkerställande att nämnden ges möjlighet att använda det aviserade sökbara statsbidraget för likvärdighet och kunskapsutveckling i grundskolan, vilket uppgår till 40,7 mnkr.

Nämnden får enligt Kommunfullmäktiges beslut också använda resultatöverföring från tidigare år. Enligt Kommunfullmäktiges beslut bereds därför förvaltningscheferna eller motsvarande möjlighet att besluta att använda del av resultatöverföringen för förändrings- och utvecklingsarbete. För Barn- och utbildningsnämnden innebär detta att Utbildningsdirektören ges möjlighet att besluta att använda upp till 8 mnkr.

I övrigt betonas att den ekonomiska utvecklingen för kommande år innebär en begränsning i sig för nyttjande av överskott. Dessutom är det viktigt att tillfälliga pengar inte används för löpande kostnader.

Till budgetramen kommer intäkter på totalt ca 625 mnkr. Det stora antalet riktade statsbidrag inom förskola och skola innebär ett omfattande ansöknings- och redovisningsförfarande. Dessutom skapas en osäkerhet, då villkoren för och fördelningen av dessa statsbidrag inte är klara

förrän tidigast under senvåren det år som bidragen avser. En risk för återbetalning av vissa statsbidrag finns också, då en tightare ekonomi gör att staden kommer att ha svårigheter att uppfylla de detaljerade krav som ställs. Tydligast är detta för statsbidrag som kräver en ökning eller bibehållande av aktuell nivå avseende personaltäthet och kommunal finansiering.

Efter analyser av aktuella och tidigare skrivning avseende villkoren för bidragen för lågstadie-satsningen och fritidshemssatsningen föreslås i nuläget att dessa ändå fördelas för vårterminen. Osäkerheten är dock stor, och ett nytt beslut avseende hösten kommer att fattas då ansökan för kommande läsår har beviljats och förutsättningarna därmed också förhoppningsvis är tydligare.

Efter Kommunfullmäktiges beslut om säkerställande av bidraget för ökad likvärdighet och kunskapsutveckling kommer även detta att fördelas för 2019. Här är kravet för att få behålla bidraget att den kommunala finansieringen för elevhälsa och undervisning bibehålls.

Aktuell internbudget omfattar inte de statsbidrag som är sökbara för läsåret 2019/2020. Hantering av dessa kommer att ske i särskild ordning.

Ett mycket svårbedömt område avser intäkter och kostnader avseende nyanlända barn och elever. Osäkerheten gäller såväl kostnader som intäkter. Kostnaderna avgörs av det totala antalet nyanlända barn och elever, antalet som ska få del av introduktionspengen och antalet som deltar i modersmålsundervisning. Intäkten beror på det schablonbidrag som Arbetsmarknadsnämnden får från Migrationsverket samt det schablonbidrag för asylsökande som förvaltningen söker från Migrationsverket. Under 2017 ökade intäkterna mer än budgeterat, men under 2018 skedde en kraftig inbromsning av intäktsnivåerna. Bedömningen för 2019 är att intäkterna sjunker kraftigt, medan kostnaderna ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare.

Övergripande hantering och uppdrag

Årligen sker en översyn av resursfördelningssystemet för att skapa en så rättvis och enkel fördelning som möjligt.

En framgångsrik skola med god måluppfyllelse är en av de avgörande faktorerna för att arbetet mot stadens vision med en skapande, pulserande, gemensam, global och balanserad stad för människor och företag ska bli verklighet. Ett intensivt arbete pågår inom nämndens verksamheter för att nå en ökad måluppfyllelse för barn och elever. I Mål och ekonomi 2018 beslutades om särskilda fokusområden med specificerade uppdrag till verksamheten. Uppdrag gavs avseende språket och språkförståelsen, matematiken och behovet av en utveckling för att förbättra måluppfyllelsen, behovet att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet samt behovet att arbeta med hållbar utveckling. Dessa uppdrag föreslås ligga kvar. Aktuella resultat visar att ytterligare ansträngningar krävs. På så sätt nås en långsiktighet och uthållighet, som förhoppningsvis kommer att ge resultat genom en ökad måluppfyllelse.

Uppdragen inför 2019 ser därmed ut som följer:

- Grundläggande språkkunskaper är en viktig grund för lärande. Internationella undersökningar visar att svenska elever har sjunkande resultat i läs- och skrivförmåga. Nationella prov i Helsingborgs skolor visar på samma sätt att vi inte har tillfredsställande resultat. Att ha tillgång till sitt modersmål underlättar språkutveckling och lärande inom olika områden. Att ha

kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Utvecklingen av språket och språkförståelsen har en avgörande betydelse för elevernas möjligheter att klara skolarbetet. Utveckling vad gäller språket och läs- och skrivkunskaper måste därför vändas.

Barn och utbildningsnämnden vill därför förstärka tidigare påbörjade satsningar inom språkområdet.

Uppdraget till samtliga förskolechefer och rektorer är att säkerställa att insatser görs för att ge barn och elever nödvändiga förutsättningar för att uppnå goda resultat gällande kunskaper och framtida möjligheter. Detta innebär att alla verksamheter ska arbeta medvetet med språk-utvecklande arbetssätt och utveckla strategier för ökad läsförståelse. Uppdraget omfattar barn och elever från förskola till och med gymnasiet. Se vidare bilaga 2.

- Internationella jämförelser och nationell betygsstatistik visar att resultaten i matematik har försämrats bland svenska elever under senare år. Resultaten för Helsingborgs stads elever skiljer sig inte från denna trend. Helsingborg har under senare år bland annat deltagit i Skolverkets nationella satsning Matematiklyftet. Det finns dock fortfarande utvecklingsbehov för att kunna få till stånd en förbättring av elevernas måluppfyllelse i matematik.

Förvaltningen och samtliga skolledare har i uppdrag att fortsätta den påbörjade satsningen inom matematikundervisningen. Det kan handla om insatser som att utveckla tolkningen av läroplanens kunskapskrav för att förändra fokus från innehåll till förmågor och att arbeta för en mer likvärdig bedömning. Se vidare bilaga 3.

- Att systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten är en förutsättning för att kunna utveckla och förbättra den. Skol- och fritidsförvaltningen har tidigare genomfört ett projekt för att stärka det systematiska kvalitetsarbetet. Detta ledde bland annat fram till en ny läsårsbase-rad årsplanering, ett sk årshjul, och ett nytt format för kvalitetsredovisning som lägger större tonvikt på det nationella uppdraget.

Delar av barn- och utbildningsnämndens verksamhet låter sig inte följas upp på ett enkelt och kvantifierbart sätt. Att hitta vägar för att följa upp och utvärdera dessa verksamheter är därför ett viktigt utvecklingsområde för att stärka kvaliteten långsiktigt. Detta var också något som Skolinspektionen påtalade i sin återkoppling till kommunen efter genomförd tillsyn under våren 2015.

Uppdraget till förvaltningskontoret och till samtliga förskolechefer och rektorer är därmed att säkerställa att resultatet avseende ovan nämnda verksamhetsformer följs upp, analyseras, dokumenteras och ligger till grund för åtgärder i syfte att öka kvaliteten och höja måluppfyllelsen. För att möjliggöra ett systematiskt och kontinuerligt arbete ska gemensamma rutiner och verktyg utvecklas som bygger på en för organisationen gemensam syn på hur olika kvalitetsaspekter tydliggörs i verksamheten. Uppdraget omfattar barn och unga från förskola till och med gymnasiet. Se vidare bilaga 4.

- Att skolan har ett uppdrag att bidra till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling är tydligt formulerat i nationella styrdokument som skollag och läroplaner. En viktig del i

Hållbarhetsarbetet har de senaste årtiondena varit att implementera Agenda 21 och därefter FN:s åtta hållbarhetsmål, millenniemålen, i förskolan och skolans arbete. Som en uppföljning av millenniemålen antog FN under 2015 nya globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Den nya utvecklingsagendan innehåller 17 mål inom olika områden som tillsammans ska vara vägledande för världens alla länder under de kommande 15 åren för att uppnå en global hållbar utveckling. De problem världen står inför hänger nära samman och en omställning till ett mer hållbart samhälle kräver insatser på många områden.

Även Helsingborgs livskvalitetsprogram utgår bland annat från FN:s 17 hållbarhetsmål som på så sätt blir en grundförutsättning även för det kommunala hållbarhetsarbetet. Programmet anger att tydliga viljeinriktningar och prioriteringar ska ge stöd till hållbarhetsarbetet i staden. Uppdraget till samtliga rektorer och förskolechefer är därför att identifiera de mål i Agenda 2030 som är relevanta för verksamheten och se till att de blir en naturlig del i såväl undervisning som övrigt arbete i skolan/förskolan. Se vidare bilaga 5.

Finansieringen av ovanstående uppdrag ingår i förskolepengen/skolpengen. Samtidigt specificerar nämnden hur de politiska ambitionerna ser ut (se bilaga 2-5). På så sätt omfattas alla elever, samtidigt som respektive förskolechef/rektor har möjlighet att göra bedömningen hur behoven ser ut på aktuell enhet – inom ramen för de uppdrag som erhållits. Det lokala självbestämmandet blir därmed mycket stort. Uppdragen ska kontinuerligt rapporteras till nämnden under verksamhetsåret samt i kvalitetsredovisningen vid läsårets slut

Viktiga förbättringsområden utöver aktuella uppdrag

Det övergripande målet för Helsingborgs stads förskolor och skolor är att alla barn och elever ska nå en hög måluppfyllelse. Vi måste fortsatt sträva mot att uppnå likvärdighet genom att våra förskolor och skolor erbjuder likvärdig kvalitet och kompenserar för barns och elevers olika förutsättningar. Alla barn och elever ska ha möjlighet till utveckling och lärande och uppnå goda studieresultat oberoende av bakgrund eller vilken förskola eller skola de går i.

För att lyckas med vårt kärnuppdrag, lärande för alla barn och elever, krävs en kontinuerlig didaktisk utveckling. En ständig förbättring av arbetssätt och arbetsformer så att dessa möter våra barn och elever utifrån deras olika förutsättningar är därför ett prioriterat utvecklingsområde. Analysen av verksamhetens resultat har identifierat ett antal viktiga områden att fokusera på.

Ett sådant område är studieron. Studiero i undervisningen är en viktig del för elevernas lärande och för deras möjligheter att nå målen för utbildningen. Begreppet studiero är dock inte entydigt och flera faktorer påverkar arbetet med att skapa studiero i undervisningen. Förvaltningen har arbetat med frågan under det gångna året. Bl a har en enkätundersökning gjorts, och de fakta som framkommit kommer att utgöra underlag för det fortsatta arbetet på enhetsnivå. Nämnden vill betona vikten av detta arbete, och ser det som en viktig fråga för att alla elever ska lyckas med sin utbildning och nå en god måluppfyllelse.

Ytterligare viktiga utvecklingsområden är att arbeta för att öka elevnärvaron, utveckla arbetet med särskilt stöd så att insatser blir mera proaktiva, utveckla stödet till våra nyanlända elever samt underlätta övergångar mellan olika skolformer och årskurser. Insatserna inom samtliga dessa områden måste anpassas efter varje verksamhets unika behov och förutsättningar.

Personalen är den viktigaste resursen för att barn och elever ska nå ökad måluppfyllelse. Det är i mötet mellan personal och barn/elev som mycket av lärandet äger rum.

Svårigheter finns att rekrytera behöriga och legitimerade pedagoger. Det råder idag brist på såväl förskollärare som grundskolelärare och gymnasielärare i hela landet. Detta är extra besvärligt för tillväxtkommuner som Helsingborg, där ett ökat antal barn och elever innebär ett ökat behov av personal. En effekt av bristen blir en ökad rörlighet, vilket syns bland nämndens personal de senaste åren. Detta innebär i sin tur en ökad konkurrens om arbetskraften, med ökande lönekostnader som följd. Samtidigt innebär den allt kärvare ekonomin för landets kommuner ett behov av att hålla nere kostnadsökningarna. Dessa faktorer sammantaget innebär en svår balansgång, och ett intensivt arbete med personalplanering kommer att behövas framöver. Fokus måste ligga på att vara en god arbetsgivare och erbjuda en positiv arbetsmiljö, så att skolornas skickliga pedagoger väljer att stanna och nya pedagoger väljer att börja arbeta i staden. Samtidigt krävs en kreativitet i organisationen av arbetet, så att resurserna utnyttjas optimalt. Nya lösningar måste hittas för att skapa en utveckling av lärandet med färre pedagoger än idag.

En del av lösningarna på de framtida behoven kan vara att nyanlända lärare ges en introduktion för att snarast möjligt kunna undervisa i sitt nya land och att nya professioner kan komplettera och avlasta lärarna, så att vi använder varje person på ett optimalt sätt. Utvecklingen av det digitala lärandet är en annan faktor som kan skapa nya vägar till inläring.

Stadens kraftiga befolkningsökning har inneburit att behovet av lokaler ökat kraftigt. Nämndens investeringsplan visar på en mycket hög investeringsnivå under en sjuårsperiod. Svängningar kan dock ske i befolkningsutvecklingen framöver, vilket innebär att ett noggrant uppföljnings- och planeringsarbete krävs för att fånga upp dessa svängningar. Med tanke på det ekonomiska läget är ett effektivt nyttjande av lokalerna viktigt, för att inte resurser ska gå åt till att finansiera tomma ytor.

I planeringen av lokaler är det också viktigt att ha fokus på att lärmiljön i skola och förskola ska vara inkluderande och utmanande. Den ska bygga på olikheter och en organisering och ett arbetssätt som är anpassat till de individer som befinner sig i verksamheten.

Skolbiblioteken har idag ett viktigt uppdrag i skolorna. De arbetar med att främja elevers språkutveckling och stimulerar till läsning. Personalen ger eleverna råd och stöd vid informationssökning och källkritisk granskning av såväl analoga som digitala källor. Nämnden ser skolbibliotekens stöd i lärandeprocessen som en viktig del i skolans pedagogiska verksamhet.

Skol och fritidsförvaltningen har påbörjat ett förstärkt arbete med trygghet och säkerhet. Satsningen som sker i nära samarbete med enheten för trygghet och säkerhet inom Stadsledningsförvaltningen innebär bl a att system och rutiner ses över och att utbildningar genomförs. Ett särskilt fokus kommer att ligga på det förebyggande arbetet samt på hur tryggheten i och omkring nämndens skol- och förskoleverksamheter kan öka.

Uppdrag från Kommunfullmäktige

I Kommunfullmäktiges beslut avseende stadens inriktningar och ekonomi 2019 gavs Barn- och utbildningsnämnden tre särskilda uppdrag;

- Öka skolornas arbete för att förebygga narkotika i samarbete med socialtjänsten och polisen
- Inför Modern arbetslivsorientering i stadens samtliga skolor
- Utforma en strategi för hälsofrämjande skolgårdar

Planeringen har nyligen påbörjats avseende dessa uppdrag.

Arbetet mot narkotika pågår redan idag på stadens skolor. I kommunfullmäktiges skrivning konstateras att skolan är en viktig plattform för att nå ut med information om de risker som kommer med ett drogmisbruk och vart man kan vända sig om man själv eller någon i ens närhet har eller är på väg att hamna i ett missbruk. Nämnden bekräftar skolans viktiga roll och kommer under kommande år att arbeta ännu tydligare tillsammans med socialtjänst och polis. Syftet ska vara att såväl arbeta förebyggande mot droger som att öka informationsspridningen kring effekter av drognyttjande såväl för den som använder droger som för dennes nära och kära.

Modern arbetslivsorientering är ett arbetssätt som har visat sig framgångsrikt i andra kommuner för att stärka kopplingen mellan skolan och det lokala arbetslivet. Samtidigt utvecklas elevernas valkompetens för vidare studier och yrkesval. Barn- och utbildningsnämnden kommer att utveckla en modell, så att detta arbetssätt löper genom elevens hela skolgång - från förskoleklass till gymnasieskola. På så vis stärks kopplingen mellan skolan och det lokala näringslivet. Genom bl a möten med olika yrkesföreträdare och besök på arbetsplatser och arbetsplatsförlagt lärande ska elevernas kunskap kring arbetslivet öka och därmed deras möjligheter att göra väl motiverade val.

Arbetet med skolgårdars utformning är en viktig fråga. Ett samarbete mellan Barn- och utbildningsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden och Fastighetsnämnden har etablerats och kommer att vidareutvecklas under året.

Ekonomiska förutsättningar

Jämfört med föregående års internbudget har ökning av ersättningsnivåerna skett med 1,46 % för samtliga nämndens interna verksamheter. Ökningen utgör dels en kompensation för den höjda pensionskostnaden och dels en uppräknings för kommande år.

Staden följer noga utvecklingen av såväl generella som riktade statsbidrag. I beräkningarna inkluderar ökningen av generella statsbidrag med 3 mnkr enligt följande.

Ökningen mellan åren för bidraget för ett utökat åtagande för kommunerna utifrån skolkostnadsutredningen samt borttagandet av bidraget för hur offentlighetsprincipen kan införas i

fristående förskolor och skolor ingår i uppräknings av pengarna för såväl förskola, grundskola som gymnasieskola.

I uppräknings av skolpengen för grundskola F-6 ingår ökningen av de generella statsbidragen för läsa-skriva-räkna-garanti samt betygssättning i moderna språk. I uppräknings av skolpengen för 7-9 ingår utökningen av statsbidraget för införandet av obligatorisk PRAO. Statsbidraget för den obligatoriska lovskolan har däremot tagits bort från pengarna för 7-9 och kommer istället att utbetalas i form av ett tilläggsbelopp. Statsbidragen för skolstart vid sex års ålder samt för nyanlända elever i grundskolan ingår i uppräknings av pengarna för hela grundskolan. Statsbidraget för ökad genomströmning i gymnasieskolan ingår i uppräknings av skolpengen för gymnasieskolan. Statsbidraget för inackordering i samband med försöksverksamhet med branschskolor avsätts som basfinansiering.

Uppräknings av förskolepengen och av pengarna för pedagogisk omsorg uppgår efter ovanstående hänsyn till 1,46%. Uppräknings av skolpengen för F-6 uppgår därmed till 1,66% och för 7-9 till 1,55%. Gymnasieskolans penguppräknings uppgår till 1,46%

Inom gymnasieskolans område har särskild hänsyn tagits till restaurang- och livsmedelsprogrammet samt fordonsprogrammet. Kostnaden för bägge dessa program överstiger idag väsentligt den aktuella tilldelningen. En justering av pengarna för dessa båda program görs därför med 10 000 kr för restaurang- och livsmedelsprogrammet samt fordonsprogrammet och 5000 kr för fordonsprogrammet med inriktning transport. Denna justering sker utöver ordinarie uppräknings.

Inför 2018 hade Barn- och utbildningsnämnden drygt 114 mkr med sig i resultatöverföring från tidigare år (eget kapital). En stor del av dessa resurser avser kompensation för ökade volymer och ökad inskrivningsandel, som nämnden erhållit i efterhand. Under 2018 har 25 mkr av dessa resurser förbrukats. Detta har skett dels genom en extra fördelning till såväl fristående som kommunala verksamheter och dels genom att kommunala enheter med överskott har fått lov att nyttja en del av detta. I nuläget återstår 89 mkr av nämndens eget kapital. Hänsyn har då inte tagits till utfallet för innevarande år, vilket enligt aktuella prognoser visar att ytterligare en del av nämndens ackumulerade överskott förbrukas.

Inför 2019 föreslås att över- och underskott även fortsättningsvis tas med i sin helhet för kommunala enheter. Beroende på den ekonomiska obalans som många enheter i nuläget uppvisar kommer det under 2019 inte per automatik att vara tillåtet att nyttja delar av tidigare års överskott på enhetsnivå. I undantagsfall kan dock särskilt tillstånd ges av utbildningsdirektören. För enheter som har ett negativt eget kapital krävs som tidigare att man arbetar in detta. Ingen ytterligare fördelning av eget kapital kommer att ske för 2019.

Den övergripande budgeten framgår av bilaga 1.

Resursfördelningsprinciper

Större delen av de grundläggande principerna för resursfördelningssystemet kommer att kvarstå. Detta innebär att resursfördelningen även fortsättningsvis kommer att ske med en

peng per barn/elev inom förskola och grundskola liksom inom grundsärskola. Även inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan kvarstår principen med en peng per elev och program. Likaså kvarstår nämndens beslut att fördela statsbidragen för karriärtjänster, mindre barngrupper i förskolan, lärarlönelyft, fritidshemssatsningen, lågstadiesatsningen m fl med en tilläggs-peng per barn eller elev (avser endast kommunala skolor). För samtliga dessa statsbidrag ingår resurserna för våren i internbudgeten.

Statsbidraget för ökad likvärdighet och kunskapsutveckling, som införs fr o m läsåret 2018/2019, föreslås att fördelas i två olika delar. Hälften av bidraget fördelas i enlighet med aktuellt socioekonomiskt index som tagits fram av SCB. Den andra hälften fördelas till alla grundskolor utifrån antalet elever. Bidraget ska användas till att utöka pågående insatser eller genomföra nya insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskola. På så sätt ges alla skolor möjlighet att ta krafttag i detta arbete.

Då omfattningen av statsbidragen för läsåret 2019/2020 ännu är okänd kommer separata beslut att tas avseende fördelningen av dessa resurser.

Riksdagens beslut om offentliga bidrag på lika villkor tillämpas precis som tidigare.

Utöver grundtilldelningen per elev fördelas resurser för uppbyggande insatser, febex/tilläggsbelopp och modersmål. Dessutom finns ett antal basfinansierade verksamheter.

För nyanlända elever utgår för år F-6 en extra introduktionsersättning de första 24 månaderna efter ankomsten till Sverige samt för år 7-9 de första 36 månaderna efter ankomsten till Sverige. Inför 2018 förlängdes perioden för 7-9 till 36 månader, eftersom forskning visar att barn som vid tidig ålder kommer till ett nytt land snabbare tar till sig ett nytt språk än de elever som kommer senare i livet. Extra resurser kan därför behövas för just de elever som kommit sent till landet. Nämnden föreslår att denna förlängning kvarstår under 2019.

De föreslagna ersättningsnivåerna framgår av bilaga 6 för interna ersättningar och bilaga 7 för ersättningar till verksamheter i extern regi.

De grundläggande principerna för fördelningen av **uppbyggande insatser** till förskola och grundskola kvarstår. Under året har en analys genomförts avseende de uppbyggande insatserna. En fördjupad analys av vilka förbättringsåtgärder som verksamheterna har gjort i form av olika insatser har genomförts. Analysen visar att effekterna av insatta åtgärder inte går att se isolerat, men att stadens skolledare är övertygade om att resultaten hade sett sämre ut utan insatserna kopplade till uppbyggande medel. Analysen visar också på ett behov av ökade kunskaper kring fördelningsprinciperna, och insatser kommer därför att genomföras under året. Slutligen visar analysen på ett önskat läge med mindre variationer mellan åren för aktuella förskolor och skolor. För att tillgodose detta önskemål har beräkningar gjorts där gränsvärdena beräknas som ett genomsnitt över tre år. Detta ger en ökad stabilitet, då gränsvärdena varierar i mindre utsträckning.

Nämnden bedömer att de uppbyggande insatserna på ett positivt sätt bidrar till att motverka segregationens negativa effekter. Fokus är fortsatt stort på föräldrarnas utbildningsbakgrund, som är den viktigaste faktorn för barns framgång i skolan. Detta kriterium har därför dubbel effekt. Därutöver kvarstår utländsk härkomst som kriterium.

Enheterna har möjlighet att i stor utsträckning hitta de åtgärder som ger bäst resultat och

nyttänkande uppmuntras i detta arbete.

Resursfördelningen sker till respektive förskoleenhet /skolenhet utifrån sammansättningen av barn/elever som finns på enheten. Omfördelning mellan de kommunala enheterna kan ske. Detta beslut fattas i sådana fall av utbildningsdirektören efter initiativ av verksamhetschefen. Viss omfördelning av resurserna mellan områdena sker detta år jämfört med fjolåret beroende på antal barn på respektive enhet och de aktuella barnens förutsättningar. Se vidare bilaga 8.

Även för gymnasieskolan fördelas resurser för uppbyggande insatser. Som underlag för fördelningen används elevernas meritvärde vid antagningen hösten 2018. Ett extra tillskott ges för elever med låga meritvärden. Även här kommer uppföljning att ske av hur resurserna använts samt i vilken grad effekter har kunnat påvisas. Se vidare bilaga 9.

Modersmålsundervisningen finansieras genom en tilldelning per deltagande elev till elevens skola. Volymerna stäms av löpande. Inga resurser fördelas till skolorna avseende undervisning i svenska som andraspråk.

Studiehandledning på modersmålet är en form av särskilt stöd. Precis som för övrigt särskilt stöd är det rektors ansvar att alla elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål får tillgång till sådan. Se vidare bilaga 10.

Systemet gällande **Tilläggsbelopp/Febex**, funktionshindrade elever i behov av extraordinära insatser, kvarstår. Det betonas att systemet avser resurser för extraordinära stödåtgärder. Det kan t ex vara tekniska hjälpmedel, assistens, mindre anpassning av skollokal etc. För att säkerställa likabehandling fattar Elevhälsans personal samtliga beslut avseende fördelning av resurser. Se vidare bilaga 11. Samma regler gäller för samtliga verksamhetsformer.

Observera att Febex bara är ett sätt att fördela resurser. Resurser för särskilt stöd finns också i den ordinarie skolpengen, och det är rektors ansvar att tillse att alla elever som behöver särskilt stöd får tillgång till detta oavsett finansieringssätt.

Interna resursprinciper

Ett omfattande arbete pågår för att effektivisera såväl förvaltningskontorets och stödverksamheternas arbete. Ett första steg har tagits, och detta syns i minskade budgeterade kostnader. Ytterligare effektiviseringar kommer att genomföras under 2019.

Gemensamma fördelade kostnader utgörs av övergripande kostnader som belastar de kommunala verksamheterna. De består dels av kostnader som berör verksamheten, men som ur ett administrativt perspektiv hanteras centralt och fördelas. Dels ingår kostnader som framförallt utgör någon form av stöd till verksamheten. Slutligen ingår också kostnader som ur ett strategiskt perspektiv avsatts för helheten, såsom kostnader avseende nämndens interna hyresprincip.

Dessa gemensamma kostnader fördelas till verksamheten per barn/elev eller per anställd beroende på typ av kostnader. Kostnaderna har prognostiserats för kommande år. Beroende på ovannämnda effektiviseringar samt en allmän återhållsamhet syns en sänkning per barn/elev avseende dessa kostnader.

Gällande **hyresprincip** med lokalbank för enheter med hög hyreskostnad per barn och elev inom för- och grundskolan kommer att kvarstå. Systemet innehåller en miniminivå och en maximinivå vad gäller budgeterade hyreskostnader per elev.

Den ekonomiska effekten per enhet framgår av bilaga 12.

Hantering av över- och underskott

Över- och underskott tas med i sin helhet till kommande år. Denna princip föreslås kvarstå. De enheter som uppvisar underskott måste genomföra anpassningsåtgärder för att få ett bokslut i balans. Därefter måste upparbetade underskott arbetas in. Beroende på det aktuella ekonomiska läget inom nämndens ansvarsområde får tidigare års överskott endast i undantagsfall användas efter särskilt tillstånd från utbildningsdirektören. Tidigare års överskott ligger dock kvar för framtida nyttjande.

Förteckning - Bilagor

Bilaga 1	Översikt internbudget 2019
Bilaga 2	Språksatsning
Bilaga 3	Satsning på Matematiken
Bilaga 4	Satsning på Kunskapsuppdraget
Bilaga 5	Satsning på Hållbar utveckling
Bilaga 6	Ersättningsnivåer budget 2019 – intern kommunal verksamhet
Bilaga 7	Ersättningsnivåer budget 2019 – extern verksamhet
Bilaga 8	Uppbyggande insatser 2019 för- och grundskola
Bilaga 9	Uppbyggande insatser 2019 gymnasieskola
Bilaga 10	Febex 2019
Bilaga 11	Hyresöversikt 2019 - intern kommunal verksamhet
Bilaga 12	Interkommunal ersättning gymnasieskolan 2019
Bilaga 13	Interkommunal ersättning gymnasiesärskolan 2019
Bilaga 14	Interkommunal ersättning förskola/grundskola/grundsärskola 2019

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Birgitta Forssman
Ekonomichef